

Nom i contacte de qui emplena la fitxa: Sandra Montón Subías (sandra.monton@upf.edu), Departament d'Humanitats. Universitat Pompeu Fabra

Graus d'aplicació de la fitxa: Grau en Humanitats; Grau en *Global Studies*

Temàtica proposada: L'INICI DE LA DESIGUALTAT DE GÈNERE I LA VIOLENCIA CONTRA LES DONES A LA PREHISTÒRIA.

Assignatures: Arqueologia; Prehistòria; Prehistòria d'Europa; Prehistòria de la Península Ibèrica; Antropologia

Temes específics a tractar:

1. La desigualtat de gènere en l'origen de la violència contra les dones.
2. Causes del sorgiment de la desigualtat de gènere a la prehistòria.
3. Evidències arqueològiques sobre prehistòria i violència: lectures en clau de gènere.
4. La naturalització de la violència contra les dones: mites i estereotips sobre la prehistòria en l'actualitat.
5. La representació de la prehistòria en la prevenció de la violència masclista.

Activitats de seminari que es poden desenvolupar:

- Anàlisi sobre estereotips de gènere i violència contra les dones que utilitzen la prehistòria a la literatura i al còmic*.
- Anàlisi d'un jaciment arqueològic amb registre de violència.
- Visita a l'exhibició permanent d'un museu i posterior discussió sobre la seva sensibilitat envers el tema*.

* Es pot prestar atenció a la interseccionalitat: com es combinen els estereotips de gènere amb estereotips heterosexistes, classistes i racistes.

Referències bibliogràfiques:

- Cintas Peña, Marta & García SanJuán, Leonardo. 2019. "Gender Inequalities in Neolithic Iberia: A Multi-Proxy Approach." *European Journal of Archaeology*.
- Hernando, Almudena. 2012. *La fantasía de la individualidad. Sobre la construcción sociohistórica del sujeto moderno*. Buenos Aires, Katz Editores.
- Bo, Jensen & Matić, Uroš (eds). 2017. *Archaeologies of Gender and Violence*. Oxford: Oxbow Books.
- Prados Torreira, Lourdes & López Ruiz, Clara (eds). 2017. *Museos arqueológicos y genero. Educando en igualdad*. Madrid, Servicio de Publicaciones UAM.
- Querol, María Ángeles. 2008. "La imagen de la mujer en las reconstrucciones actuales de la Prehistoria". En Prados Torreira, Lourdes & López Ruiz, Clara (eds). *Arqueología de Género. 1er Encuentro Internacional en la UAM*. Madrid, UAM Ediciones.
- Redfern, Rebecca. 2013. Violence as an Aspect of the Durotriges Female Life Course. En Ralph, Sarah (ed). *The Archaeology of Violence. Interdisciplinary Approaches*. Nova York, State University of New York Press: 63-97.

- Vila, Assumpció, Estévez, Jordi, Lugli, Francesca & Grau, Jordi. 2017. *La reproducción en la Prehistoria*. Madrid, CSIC & La Catarata.
- Wilkinson, Richard & Van Wagenen, Karen. 1993. "Violence against women. Prehistoric Skeletal Evidence from Michigan." *Midcontinental Journal of Archaeology* 18(2): 190-216.

Altres recursos (informes, recursos audiovisuales, etc.):

- Past women. Historia Material de las Mujeres. Disponible en línea: <http://www.pastwomen.net/>
- Grupo Arqueología Social. Disponible en línea: <https://grupoarqueologiasocial.wordpress.com/>
- Patrimonio en femenino. Disponible en línea: <http://www.culturaydeporte.gob.es/cultura/areas/museos/mc/ceres/catalogos/catalogos-tematicos/patrimoniofemenino/presentacion/portada.html>
- Trowelblazers. Disponible en línea: <https://trowelblazers.com/>
- Blog Arqueólogas e Historiadoras. Disponible en línea: <http://arqueologasehistoriadoras11feb.blogspot.com/>
- Relecturas. Intinerarios Museales en Clave de Género. Disponible en línea: <http://relecturas.es/proyecto/>
- Guía para la Incorporación del Enfoque de Género en Museos. Disponible en línea: http://www.patrimoniocultural.gob.cl/Recursos/Publicaciones/Cultura.%20Patrimonio%20y%20G%C3%A9nero/archivos/guia_incorporacion_enfoque_genero_museos.pdf